

KOGERKERKGEMEENTE

ZONDAG 12 JULI 2026

‘Zaai hoop geen haat’

Predikant: ds. Hanna van Dorssen

Organist: Jan de Jong

Ouderling van dienst: Gerard Beerman

Diaken: Bert Valk

Met medewerking van de zanggroep

Deze dienst is voorbereid door leden van de werkgroep ‘Groene Kerk’ van de Kogerkerkgemeente: Aria van Buuren, Maartje Hoogendoorn, Bert Valk

Orgelmuziek

Welkom en aansteken kaars van verbinding

Stilte

Drempelgebed

Zondagmorgen

Het licht begint te wandelen door het huis
en raakt de dingen aan.

Wij eten ons vroege brood gedoopt in zon.

Je hebt het witte kleed gespreid
en grassen in een glas gezet.

Dit is de dag waarop de arbeid rust.

De handpalm is geopend naar het licht. (*Ida Gerhardt*)

Aanvangslied: ‘Dit is een morgen’, lied 216 couplet 1 en 2

Bemoediging

ouderling: Onze hulp is in de Naam van de ENE

allen: Heer van hemel en aarde

ouderling: Eeuwige onze God keer U naar ons toe

allen: en doe ons weer leven met hart en ziel

Aanvangslied: 'Dit is een morgen', lied 216 couplet 3

Kyrië

We sluiten het kyriëgebed af met:

'Om de mensen en de dieren', lied 299j: couplet 1 en 2. eenmaal door zanggroep en dan door allen.

Daarna zingen we als vervolg en als gloria couplet 3 en 4, eerst de zanggroep en dan met allen.

Laten wij bidden

Eeuwige, Schepper, hier zijn wij, uw schepselen.

Temidden van een wereld van haat, nijd, en egoïsme.

Met die wereld in gedachten roepen wij tot U
om al uw schepselen in nood.

En met die wereld in gedachten zingen wij ook over uw toekomst,
die al begonnen is.

Zo zingen wij ...

Gloria: couplet 3 en 4 door zanggroep en dan door allen

Een groene kerk

Hanna

We staan stil bij de 'Zeven waarden voor een gelovige omgang met de schepping' van het Christelijk Ecologisch Netwerk.

Dit netwerk is opgegaan in het netwerk 'Groene kerken', waar de Kogerkerk onderdeel van uitmaakt.

Al deze zeven waarden kwamen aan de orde bij de voorbereiding van de kerkdienst.

Wij delen met jullie in een paar zinnen, waar onze gesprekken over zijn gegaan.

En wisselen dat af met het lied 'Zolang er mensen zijn op aarde'.

Zingen: 'Zolang er mensen zijn op aarde', lied 981:1

Maartje

Eén

Zorg en delen – met de armen en met toekomstige generaties.

Als mensen van de schepping
hebben wij de verantwoordelijkheid voor elkaar.
De zorg voor minderbedeelden en mensen in nood.
Een voorbeeld zijn voor de komende generaties
en hen helpen goede keuzes te maken.

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Twee

Gemeenschapszin – niet langs elkaar heen leven.

Als mensen van de schepping
hebben we rekening te houden met elkaar
en respect voor elkaar tonen.
Voor mensen met een ander geloof,
een andere kleur,
een andere kijk op de wereld,
een andere geslachtsbeleving.
Wij leven naast elkaar en met elkaar op deze aarde.

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Zingen: ‘Zolang er mensen zijn op aarde’, lied 981:2

Aria

Drie

Verwondering – over al wat leeft – kennis is macht, verwondering is leven.

Als mensen van de schepping
verwonderen we ons over al wat leeft.
Je verwonderen over alles wat je om je heen ziet.
De bloemen, de planten, de bomen,
de dieren en de mensen,
de vogels en de wolken.
Met ontzag voor de Schepper

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Vier

Rust – in een gestresste en hypermobiele samenleving.

Als mensen van de schepping
voelen we ons verbonden met al wat is in de schepping.
Rust vinden in je hoofd en in je ziel.
Alles wat je doet is ademen en om je heen kijken.
In dank baarheid voor je Schepper.

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Zingen: 'Zolang er mensen zijn op aarde', lied 981:3

Bert

Vijf

Duurzaamheid – in plaats van verspilling.

Als mensen van de schepping
dragen wij verantwoordelijkheid
voor een goed beheer van de aarde.
Geen verspilling van de producten,
die de aarde voortbrengt,
maar alleen gebruiken wat nodig is.
Zo blijft onze aarde een duurzaam huis voor al wat leeft.

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Zes

Respect – voor elkaar en de aarde.

Als mensen van de schepping
respecteren wij elkaar,
luisteren wij naar elkaar
en proberen wij altijd samen oplossingen te vinden
voor alle vragen die op ons afkomen.
Alleen zo respecteren we onze planeet als een heilige plek,
temidden van een ontzagwekkend universum.

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Zingen: 'Zolang er mensen zijn op aarde', lied 981:4

Hanna

Zeven

Vertrouwen – niet alleen op wetenschap, op techniek en geld,
maar ook in God.

Als mensen van de schepping lezen we over wetenschappelijke
rapporten,
die ons waarschuwen dat er onomkeerbare veranderingen zijn in het
klimaat.
Tegelijkertijd vertellen zij dat wij als mensen daar iets aan kunnen doen.
Maar wij moeten daar wel echte offers voor willen brengen.

God heeft ons geschapen als relationele mensen.
Dat is ons fundament.
De kern van ons mens-zijn, van ons bestaan.

Wij zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden,
onderdeel van de schepping,
en verbonden met God, die zegt Ik-zal-er-zijn-voor jou.

De Eeuwige leert ons dat de weg van het pure individualisme,
van alleen eigen belang,
geen verbinding brengt.
Als wij echt iets voor elkaar over hebben
zijn offers brengen voor de heelheid van de schepping geen last.

Vertrouw erop dat de verbinding met elkaar, en met de Eeuwige, ons
daarbij helpt.

Zo mogen wij bloeien... (*bloem in vaas*)

Zingen: 'Zolang er mensen zijn op aarde', lied 981:5

Uit de psalmen: Psalm 104 (vertaling: Gerard Swüste)

Stem 1 - Aria

Ziel in mij, zeg: de Levende is een zegen!
Mijn God, je bent groots,
bekleed met glans en glorie.
Die het licht om zich plooit als een mantel,
die de hemel uitspant als een tent.
Die in het water zijn zalen fundeert,
die de wolken als voertuig gebruikt,
die gaat op de vleugels van de wind,
die stormen maakt tot zijn boden,
vlammend vuur tot zijn knecht.
Hij heeft de aarde gegrondvest op haar pijlers,
nooit wankelt zij, nu niet en nooit.
Je bedekte haar met oerzee als met een kleed.
Tot boven de bergen stond het water,
één schreeuw van jou en het was gevlogen,
maakte dat het weg kwam voor de stem van je donder;
zo rezen de bergen, zonken de dalen
op de plaats die jij had bepaald.

Stem 2 - Maartje

Jij stelde paal en perk aan het water,
nooit treedt het buiten zijn oevers,
nooit meer zal het de hele aarde bedekken.
Jij, die bronnen leidt naar de beken,
tussen de bergen vinden ze hun loop,
ze geven de dieren in het veld te drinken,
wilde ezels lessen er hun dorst.
Daar boven wonen de vogels van de hemel,
tussen de takken zingen ze erop los.
Die vanuit je zalen de bergen water geeft,
door jouw toedoen draagt de aarde vrucht.
Die voor het vee gras laat groeien,
voor de mens gewas dat hij kan verbouwen
om brood te oogsten uit de aarde
en wijn die mensen blij maakt van hart
en olie die het gelaat doet glanzen
en brood dat hartversterking is.

De bomen van de Levende doen zich volop te goed,
de ceders van Libanon die hij geplat heeft,
waarin vogels nesten:
de ooievaar, thuis in de toppen van de bomen.
De bergen zijn voor de steenbokken,
voor de klipdas bieden de kloven onderdak.

Stem 1 -Aria

Die de maan heeft gemaakt voor vaste getijden,
de zon, die weet wanneer hij onder moet gaan.
Jij zorgt dat het donker wordt en het wordt nacht;
dan komen alle dieren in het bos tot leven:
jonge leeuwen brullen om prooi,
eisen van God hun voedsel;
komt de zon op, ze trekken zich terug,
leggen zich neer in hun holen.
Dan staat de mens op en gaat aan het werk,
zijn dagtaak tot de avond.
Je hebt zoveel gedaan, jij!
Alles heb je met beleid gedaan,
de aarde is vol van wat jij geschapen hebt.
De zee, groot, wijd uitgestrekt,
met eindeloos veel leven daarin,
kleine en grote dieren.
Waar schepen hun weg gaan
is de draak die jij gemaakt hebt om daar te spelen.
Zij allemaal rekenen op jou,
dat je ze op tijd hun voedsel geeft.
Jij geeft het hun, zij nemen het;
jij opent je hand, zij doen zich te goed.
Jij verbergt je gelaat, ze zijn uit hun doen;
jij ontnemt hun de geest,
ze gaan dood en worden weer stof.
Jij geeft ze je geest, ze zijn geschapen
en je maakt het gelaat van de aarde als nieuw.

Stem 2- Maartje

Laat de grootsheid van de Levende bestaan, nu en altijd.
Moge de Levende plezier hebben van alles wat hij doet:
als hij kijkt naar de aarde, siddert ze,
raakt hij de bergen aan, ze staan vol rook!
Zolang ik leef wil ik zingen voor de Levende,
zolang ik besta psalmen zingen voor mijn God.

Dat het God goed doet van mij iets te horen!
Ik, ik verheug me in de Levende.
Waren zondaars toch maar van de aarde verdwenen,
slechte mensen, waren die er maar niet meer!
Ziel in mij, zeg: de Levende is een zegen.
Zing voor hem!

Zingen: 'Gezegend die de wereld schept', lied 984

Bij psalm 104 (bewerkt en ontleend aan 'Altijd hetzelfde lied, 150
psalmen bewerkt en toegelicht', Gerard Swüste)

'Ziel in mij, zeg: de Levende is een zegen.'

Psalm 104 begint en eindigt met deze woorden.
Tussen deze twee zinnen in zingt de psalm over de Levende als
Schepper.

Maar niet zomaar een Schepper.
De Bijbelse Schepper, is niet alleen de Schepper,
die hemel en aarde heeft gemaakt,
zoals in het boek Genesis wordt verteld.
Maar een Schepper, die scheppend bij ons aanwezig is tot op de dag
van vandaag.
Die zich via de schepping met ons verbonden heeft,
èn met ons verbonden blijft, elke dag opnieuw.

De schepping gaat nog steeds door.
De Levende is de ziel ervan.
Dat brengt psalm 104 zo mooi onder woorden.

De Levende zorgt ervoor dat mensen, dieren, bomen en planten genoeg
te eten en te drinken hebben.
De Levende regelt dat de mens overdag aan het werk gaat om zijn brood
te verdienen,
terwijl de dieren 's nachts hun voedsel gaan zoeken.
Zo lopen ze elkaar niet in de weg.
Het is allemaal prachtig bedacht, horen we in de psalm.
Eén grote lofzang op de Levende als Schepper en behoeder.

Er lijkt geen vuiltje aan de lucht.

Of toch wel?

Ja, want de psalm zingt ook over die heel andere kant van de schepping.

Zo benoemt de psalm de 'oerzee', toen alles nog chaos was.

Dat zet toch aan het denken.

Want is die chaos echt voorbij?

De Levende is als behoeder, tot op de dag van vandaag, aanwezig.

Maar wat maakt de mens ervan?

Misschien daarom wel die indringende gewetensvraag aan het slot van de psalm.

Daar verzucht de dichter:

'Ach, waren er toch geen zondaars, geen slechte mensen ...'

Ineens komt zo'n lied, dat hemelhoog gestegen is,
toch ook weer met twee benen op de grond te staan.

Het landt in ons eigen leven.

Psalm 104 laat ons genieten van heel die prachtige schepping om ons heen.

En dat is tov, zoals de schepping in Genesis wordt genoemd, goed.

Maar dat is bij lange na niet het hele verhaal.

Deze lofzang op de schepping uitspreken,

er zingend mee instemmen,

betekent ook jezelf die gewetensvraag stellen,

in onze chaotische, oneerlijk verdeelde, verscheurde wereld:

Zijn wij een zegen voor de schepping?

Zijn wij een zegen voor elkaar?

'Ziel in mij, zeg de Levende is een zegen.

Zing voor hem!'

Zing, vecht, huil, bid met elke vezel in je lijf voor de heelheid van de schepping.

En bewonder!

Orgelmuziek

Bij Psalm 104 (Karel Eykman, uit: 'Een knipoog van u zou al helpen, bij iedere psalm een gedicht')

Karel Eykman schreef een gedicht bij vers 24 en vers 30 uit psalm 104.

Je hebt zoveel gedaan, jij!
Alles heb je met beleid gedaan,
de aarde is vol van wat jij geschapen hebt (*vers 24*)

Jij geeft ze je geest, ze zijn geschapen
en je maakt het gelaat van de aarde als nieuw (*vers 30*)

De schepping als troost

Ik ben maar een stadsmens. Ik kan het niet helpen
al die mooi natuur is aan mij niet besteed.
Van nature is natuur nogal gemeen en ongenadig
het gaat er zo vaak heel hard aan toe.
Maar ik hoorde opeens dat Bert was overleden
een goede vriend, die geen kanker had verdiend.
Ik fietste verbeter en fel op de trappers
de buitenwijk uit, zomaar een eind heen.
Ik had weer eens wind tegen, dat kon me niet schelen.
Wat waait door je haren, waait weg uit je kop.
Ik wist heg nog steg, verzeilde in bossen
mijn fiets raakte vast, ik kwakte hem neer.
Ik struinde door struiken, ging buiten de paden
de striemende takken sloegen in mijn gezicht.
Ik zag ook een vogel, die was doodgebeten
zijn veren lagen rondom verstrooid.
Zo liefelijk is het dus niet in de schepping en in het leven
er is moord en doodgaan, zoveel wist ik wel.
Ik weet niet waarom, maar opeens ging ik rennen
misschien om niet te denken aan wat draaide in mijn hoofd.
Het was niet dat ik toen struikelde, ik liet me gewoon vallen.
Lang voorover viel ik plat op mijn gezicht.
Ik proefde de grond, mijn handen in de bladeren
en toen pas, toen pas heb ik gehuild.
Ik lag daar moe, om mijn tranen vrij te laten.
De aarde wilde troosten en dronk mijn verdriet.

Orgelmuziek

Mededelingen en collecten

Voorbeden

beantwoord met 'Bij U is de bron van het leven', lied 36a

Kring

We vormen een kring

Tafelgebed gezongen en gesproken

Het lied 'Kom Schepper, Geest' is gebaseerd op een lied van de Lakota-indianen.

We wisselen de gesproken coupletten af met het gezongen refrein:

'Met wind in de haren'.

We oefenen nu eerst een keer het refrein.

De zanggroep zingt het voor, daarna allen.

Kom Schepper, Geest Jij,
die de dag verlicht
ons hart weer warmt.
Wij loven je om
het vuur in onze ziel,
de passie en de pijn,
wij loven je om
verlangen dat weerklinkt.

Zingen: 'Met wind in de haren', allen

Kom, Schepper, Geest Jij,
die de nacht doorbreekt,
het schimmennuur bedwingt.
Wij loven je om
de prilheid van de morgen,
de eerste stappen van een kind,
wij loven je om
troost die je schenkt.

Zingen: 'Met wind in de haren', allen

Kom, Schepper, Geest Jij,
die mensen aanraakt
en winterkou verdrijft.
Wij loven je om
rivieren die stromen,
een zalm die opspringt,
wij loven je om
adem die je brengt.

Zingen: 'Met wind in de haren', allen

Kom Schepper, Geest Jij,
die ons roept te gaan
en in beweging zet.
Wij loven je om
de dieren op het veld,
een nachtegaal die zingt,
wij loven je om
vrijheid die verbindt.

Zingen: 'Met wind in de haren', allen

Kom Schepper, Geest Jij,
die wonden heelt,
kom in ons bestaan.
Wij loven je om
de wind die waait,
de trom die klinkt,
wij loven je
om vrede die verstilt.

Zingen: 'Met wind in de haren', dit laatste refrein wordt tweemaal
gezongen door allen en afgerond door de zanggroep

Gezegend Jij, Schepper,
Geest van liefde, vreugde en vrede.
Jij, die ons nabij bent en bij name kent.
Jij, die zichtbaar wordt als wij tegen elkaar zeggen:
'Wees welkom aan deze tafel.'

Hier zoeken wij jouw Naam: 'Ik-zal-er-zijn voor jou.'
Hier denken wij aan Jezus, die als reisgenoot en vriend van ons,
jouw Naam werkelijkheid maakt.

Hij deelde brood en wijn
toen hij voor de laatste maal
met zijn leerlingen aan tafel zat.
Hij riep ons op om dat te blijven doen.
Te blijven oefenen in delen en helen.
In het zaaien van hoop en goede moed.

Jezus nam het brood, brak het en sprak:
Gezegend het koren,
dat de aarde voortbrengt en ons voedt.
Dit is het brood van de overvloed.
Als wij delen is er genoeg voor allen.

Hij nam de beker met wijn en zei:
Gezegend de vrucht van de wijnstok.
Dit is de wijn van vreugde om de schepping.

Moge het delen van het brood van de overvloed
en de wijn van de vreugde ons bemoedigen.

Moge het de hoop aanwakkeren
dat er een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg is, en schoon water stroomt, voor allen.

Onze Vader: gezongen, lied 369b
Wij zingen het gebed dat door zoveel mensen wereldwijd gebeden
wordt.

Vredesgroet

V. De vrede van de Eeuwige zij altijd met u
A. En met uw geest
V. Wij wisselen een teken van vrede uit.

Delen brood en wijn

Dankgebed

Eeuwige, dank voor uw schepping.
Voor alles wat wij mogen delen.
Voor alles waarmee wij de aarde kunnen helen.

Amen

Slotlied: 'In het begin lag de aarde verloren', lied 162

Zegen

Wij gaan van hier als gezegende mensen.

Met wind in de haren
en zon in de rug,
ligt het land voor ons open.

Met Jou, Eeuwige, aan onze zijde,
met Jou op ons pad,
geen kwaad hoeven wij te duchten
want Jij bent nabij.

Amen (*gezongen*)